

Αρχική σελίδα>Χρήματα/Χρηματικές απαιτήσεις>Ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής Ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής

Ιταλία

1 Ύπαρξη διαδικασίας διαταγής πληρωμής

Μεταξύ άλλων συνοπτικών διαδικασιών, ο ιταλικός Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας περιλαμβάνει τη διαδικασία έκδοσης διαταγής πληρωμής (procedimento di ingiunzione) (άρθρα 633 και εξής). Πρόκειται για μονομερή διαδικασία δεδομένου ότι το δικαστήριο αποφαινεται σχετικά με την αίτηση του δανειστή χωρίς να εξετάσει τον οφειλέτη ή να του επιτρέψει να απαντήσει ή να υποβάλει παρατηρήσεις.

Η ακρόαση του οφειλέτη πραγματοποιείται μόνο σε μεταγενέστερο στάδιο, εφόσον προσβάλει τη διαταγή πληρωμής.

Η έκδοση διαταγής πληρωμής μπορεί να ζητηθεί μόνο για την προστασία ορισμένων απαιτήσεων (απαίτηση καταβολής χρηματικού ποσού ή παράδοσης συγκεκριμένων ποσοτήτων κατά γένος ορισμένων πραγμάτων κ.λπ.) και με την επιφύλαξη ότι πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις που καθορίζονται στον Αστικό Κώδικα (π.χ. οι δανειστές πρέπει να προσκομίσουν έγγραφες αποδείξεις της απαίτησής τους).

Εάν το δικαστήριο που εκδικάζει την απαίτηση κρίνει ότι είναι βάσιμη, διατάσσει τον οφειλέτη να καταβάλει το ποσό εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, συνήθως 40 ημερών, επισημαίνοντας ωστόσο στον οφειλέτη ότι μπορεί να ασκήσει ένδικο μέσα κατά της διαταγής πληρωμής εντός της ίδιας προθεσμίας και ότι, αν δεν ασκηθεί ανακοπή, η διαταγή πληρωμής καθίσταται τελεσίδικη και μπορεί να εκτελεστεί.

1.1 Πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας

Η διαδικασία κινείται για την προστασία των απαιτήσεων δανειστών στους οποίους οφείλονται χρήματα ή συγκεκριμένες ποσότητες κατά γένος ορισμένων πραγμάτων. Μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί από οποιονδήποτε έχει το δικαίωμα να απαιτήσει την απόδοση συγκεκριμένου κινητού περιουσιακού στοιχείου.

1.1.1 Τι είδους απαιτήσεις γίνονται δεκτές (π.χ. μόνο χρηματικές απαιτήσεις, μόνο συμβατικές απαιτήσεις κλπ);

Όταν η βάση της διαταγής πληρωμής είναι χρηματική απαίτηση, η διαταγή πληρωμής μπορεί να αφορά μόνο τα εκκαθαρισμένα ποσά, δηλαδή τα ποσά που έχουν οριστεί επακριβώς. Με τον τρόπο αυτόν αποκλείεται στην πραγματικότητα η δυνατότητα χρήσης της διαδικασίας έκδοσης διαταγής πληρωμής για την προστασία των δανειστών σε περίπτωση μη συμβατικών απαιτήσεων, όπως, για παράδειγμα, η απαίτηση αποζημίωσης για την αποκατάσταση ζημιών οφειλόμενων σε παράνομη πράξη.

1.1.2 Υπάρχει ανώτατο όριο για την αξία της απαίτησης;

Όχι, δεν υπάρχει ανώτατο όριο. Η έκδοση διαταγής πληρωμής μπορεί να ζητηθεί για απαιτήσεις οποιασδήποτε αξίας.

1.1.3 Η χρησιμοποίηση αυτής της διαδικασίας είναι προαιρετική ή υποχρεωτική;

Η χρήση της διαδικασίας διαταγής πληρωμής είναι προαιρετική. Για την προστασία των δικαιωμάτων του, ο δανειστής έχει την ευχέρεια να κινήσει του την τακτική κατ' αντιμωλία διαδικασία.

1.1.4 Η διαδικασία μπορεί να εφαρμοστεί όταν ο αναγόμενος κατοικεί σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτη χώρα;

Ναι.

1.2 Αρμόδιο δικαστήριο

Η έκδοση διαταγής πληρωμής πρέπει να ζητείται από το ειρηνοδικείο (giudice di pace) ή από το πρωτοδικείο (tribunale) που θα ήταν αρμόδιο εάν επρόκειτο να κινήσει τακτική διαδικασία. Το ειρηνοδικείο είναι αρμόδιο να εκδικάζει μόνο μικροδιαφορές, σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 7 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Όταν η αίτηση για την έκδοση ασφαλιστικών μέτρων υποβάλλεται στο πρωτοδικείο, αυτό αποφασίζει με μονομελή σύνθεση. Οι απαιτήσεις που αφορούν αμοιβές για την παροχή δικαστικών υπηρεσιών, είτε πρόκειται για δικαστική επίλυση διαφορών είτε για εξωδικαστικές υπηρεσίες, ή απόδοση εξόδων δικηγόρων, δικαστικών επιμελητών ή οποιουδήποτε άλλου έχει παράσχει υπηρεσίες στο πλαίσιο δίκης, εκδικάζονται από το δικαστήριο που έκρινε την υπόθεση την οποία αφορά η απαίτηση.

Οι δικηγόροι μπορούν επίσης να ζητήσουν την έκδοση διαταγής πληρωμής κατά πελάτη τους από το δικαστήριο του τόπου όπου εδρεύει ο δικηγορικός σύλλογος του οποίου είναι μέλη (consiglio dell'ordine). Ομοίως, οι συμβολαιογράφοι μπορούν επίσης να προσφύγουν στο δικαστήριο του τόπου όπου εδρεύει ο συμβολαιογραφικός σύλλογος του οποίου είναι μέλη (consiglio notarile) (βλέπε το ενημερωτικό δελτίο για τη δικαιοδοσία).

1.3 Τυπικές απαιτήσεις

Η αίτηση με την οποία ζητείται η έκδοση διαταγής πληρωμής πρέπει να περιέχει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 638 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και να υποβληθεί στη γραμματεία του δικαστηρίου μαζί με τα σχετικά συνημμένα έγγραφα. Κατά την έννοια του άρθρου 16-bis του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 179 της 18ης Οκτωβρίου 2012 (που μετατράπηκε στον νόμο αριθ. 221 της 17ης Δεκεμβρίου 2012) «από τις 30 Ιουνίου 2014, για τη διαδικασία ενώπιον του δικαστηρίου που αναφέρεται στον τόμο IV, τίτλο I, κεφάλαιο I του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, με την εξαίρεση της ανακοπής, οι αιτήσεις για τη λήψη μέτρων, τα υπομνήματα των μερών και τα λοιπά έγγραφα υποβάλλονται μόνο με ηλεκτρονικά μέσα». Ως εκ τούτου, όλες οι αιτήσεις έκδοσης διαταγής πληρωμής (ricorsi monitori) που υποβάλλονται μετά τις 30 Ιουνίου 2014 σε έγχαρτη μορφή είναι απαράδεκτες. Στην περίπτωση ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής, βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1896/2006 δεν εφαρμόζεται το άρθρο 16 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 179/2012 και, ως εκ τούτου, η αίτηση έκδοσης διαταγής πληρωμής υποβάλλεται σε έντυπη και όχι ηλεκτρονική μορφή.

1.3.1 Είναι υποχρεωτική η χρήση τυποποιημένου εντύπου; (αν ναι, πού μπορεί να το προμηθευτεί κάποιος);

Όχι, δεν προβλέπεται η χρήση ειδικού εντύπου.

1.3.2 Απαιτείται εκπροσώπηση από δικηγόρο;

Κατά κανόνα ναι. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ωστόσο, οι αιτούντες μπορούν να παρίστανται στο δικαστήριο χωρίς πληρεξούσιο δικηγόρο. Μία από τις περιπτώσεις αυτές αφορά την εκδίκαση υποθέσεων αξίας μέχρι 1.100 ευρώ ενώπιον του ειρηνοδικείου και, σε κάθε περίπτωση, όταν ο αιτών έχει ικανότητα παράστασης ως συνήγορος ενώπιον του δικάζοντος δικαστηρίου.

1.3.3 Πόσο λεπτομερώς πρέπει να τεκμηριωθεί η απαίτηση;

Στην αίτηση πρέπει να προσδιορίζεται και να αιτιολογείται η απαίτηση. Δεν απαιτείται αναλυτική παρουσίαση των λόγων της απαίτησης και παρέχεται η δυνατότητα συνοπτικής περιγραφής των σχετικών πραγματικών περιστατικών και εγγράφων.

1.3.4 Είναι αναγκαία η προσκόμιση γραπτών αποδείξεων για την τεκμηρίωση της απαίτησης; Αν ναι, ποια έγγραφα γίνονται αποδεκτά ως αποδεικτικά στοιχεία;

Ναι. Οι έγγραφες αποδείξεις προς επίρρωση της απαίτησης περιλαμβάνουν, ειδικότερα, βεβαιώσεις παραλαβής και μονομερείς υποσχέσεις υπό μορφή ιδιωτικού εγγράφου. Όταν η διαταγή αφορά απαίτηση για την παροχή αγαθών ή υπηρεσιών, και η εν λόγω παροχή πραγματοποιήθηκε από μια επιχείρηση σε άλλη επιχείρηση ή σε πρόσωπο που δεν ασκεί επαγγελματική ή εμπορική δραστηριότητα, έγγραφες αποδείξεις της απαίτησης μπορούν να αποτελέσουν επίσης τα γνήσια αποσπάσματα των λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης του δανειστή, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται δεόντως όπως ορίζεται από τη νομοθεσία. Επαρκή έγγραφη απόδειξη της απαίτησης αποτελούν επίσης τα εμπορικά τιμολόγια, υπό τον όρο ότι συνοδεύονται από το αντίστοιχο θεωρημένο αντίγραφο του βιβλίου τιμολογίων του αιτούντος.

Για τις απαιτήσεις περί καταβολής αμοιβών και απόδοσης εξόδων δικηγόρων, συμβολαιογράφων και μελών άλλων επαγγελματικών κλάδων, καθώς και για τις απαιτήσεις του Δημοσίου και των δημόσιων αρχών, ισχύουν ειδικοί κανόνες για τις αποδείξεις που προσκομίζονται προς επίρρωση των εν λόγω απαιτήσεων.

1.4 Απόρριψη αίτησης

Εάν το δικαστήριο κρίνει ότι η αίτηση δεν τεκμηριώνεται επαρκώς, ενημερώνει σχετικά τον αιτούντα μέσω της γραμματείας του δικαστηρίου, ζητώντας του να προσκομίσει συμπληρωματικές αποδείξεις. Εάν ο αιτών δεν ανταποκριθεί στην πρόσκληση ή αποσύρει την αίτησή του ή εάν η αίτηση δεν μπορεί να γίνει δεκτή, το δικαστήριο την απορρίπτει με αιτιολογημένη απόφαση.

Στις περιπτώσεις αυτές, η αίτηση μπορεί να υποβληθεί εκ νέου, με την ειδική διαδικασία ή ακόμη και με την τακτική διαδικασία.

1.5 Έφεση

Κατά της απόφασης με την οποία απορρίπτεται η αίτηση για την έκδοση διαταγής πληρωμής δεν χωρεί έφεση ή αναίρεση.

1.6 Ανακοπή

Εάν το δικαστήριο δεχθεί την αίτηση και εκδώσει διαταγή πληρωμής, αυτή πρέπει να επιδοθεί στον καθ' ου. Η επίδοση διενεργείται εντός 60 ημερών, αν γίνει στην Ιταλία και εντός 90 ημερών, εάν γίνει εκτός Ιταλίας.

Αφού παραλάβει τη διαταγή πληρωμής, ο καθ' ου διαθέτει προθεσμία 40 ημερών για να εναντιωθεί στην απαίτηση.

Εάν υπάρχει βάσιμος λόγος, η προθεσμία άσκησης ανακοπής κατά της απαίτησης μπορεί να μειωθεί στις 10 ημέρες ή να αυξηθεί στις 60 ημέρες. Σε περίπτωση που ο καθ' ου κατοικεί σε άλλη χώρα της ΕΕ, η προθεσμία είναι 50 ημέρες και μπορεί να μειωθεί σε 20. Εάν ο καθ' ου κατοικεί σε τρίτη χώρα, η προθεσμία είναι 60 ημέρες και μπορεί να μειωθεί σε 30 ημέρες ή να αυξηθεί σε 120 ημέρες.

Ο καθ' ου μπορεί να ασκήσει ανακοπή κατά της απαίτησης ακόμη και μετά τη λήξη της προθεσμίας, εφόσον είναι σε θέση να αποδείξει ότι δεν του κοινοποιήθηκε εγκαίρως λόγω παρατυπίας στο πλαίσιο της επίδοσης της διαταγής πληρωμής ή λόγω τυχόν απρόβλεπτου γεγονότος ή ανωτέρας βίας. Δεν επιτρέπεται η προσφυγή κατά της διαταγής πληρωμής μετά την παρέλευση 10 ημερών από την έκδοση του πρώτου εκτελεστικού μέτρου.

Ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής (opposizione) ασκείται ενώπιον του δικαστηρίου που την εξέδωσε, μέσω σχετικής κλήσης (citazione) η οποία πρέπει να επιδοθεί στον ενάγοντα, στη διεύθυνση που αναγράφεται στην αίτηση. Η κλήτευση που επιδίδεται στο πλαίσιο της άσκησης ανακοπής κατά της διαταγής πληρωμής πρέπει να περιλαμβάνει τις συνήθεις πληροφορίες που περιέχονται εν γένει στις κλητεύσεις. Ειδικότερα, ο ανακόπτων πρέπει να αναφέρει τους λόγους εναντίωσης κατά της απαίτησης.

1.7 Αποτέλεσμα της άσκησης ανακοπής

Με την άσκηση ανακοπής αυτού του είδους κινείται η τακτική δικαστική διαδικασία, στο πλαίσιο της οποίας το δικαστήριο εξετάζει την εγκυρότητα της απαίτησης πληρωμής.

1.8 Συνέπειες από τη μη άσκηση ανακοπής

Εάν δεν ασκηθεί ανακοπή εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή έστω και εάν ασκηθεί εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, αλλά ο εναγόμενος δεν παρουσιαστεί ενώπιον του δικαστηρίου, το δικαστήριο που εξέδωσε τη διαταγή πληρωμής την κηρύσσει εκτελεστή επί τη βάσει της αίτησης του ενάγοντος.

1.8.1 Βάσει ποιων ενεργειών καθίσταται εκτελεστή η διαταγή;

Προβλέπονται τέσσερα πιθανά ενδεχόμενα.

Το πρώτο αφορά την περίπτωση στην οποία δεν έχει παρέλθει ακόμη η προθεσμία άσκησης ανακοπής. Ο αιτών μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο να κηρύξει τη διαταγή πληρωμής προσωρινά εκτελεστή με άμεση ισχύ. Το αίτημα αυτό μπορεί να γίνει δεκτό μόνον εφόσον πληρούνται οι ειδικές προϋποθέσεις προσωρινής εκτελεστότητας που προβλέπονται στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας: για παράδειγμα, εάν η απαίτηση βασίζεται σε συναλλαγματική ή επιταγή ή εάν η καθυστέρηση της εκτέλεσης της απόφασης αναμένεται να προκαλέσει σοβαρή βλάβη στον δανειστή. Ως προϋπόθεση για την προσωρινή εκτελεστότητα της διαταγής πληρωμής σε αυτό το πρώιμο στάδιο, το δικαστήριο δύναται να ζητήσει από τον δανειστή να καταθέσει εγγύηση υπέρ του οφειλέτη.

Το δεύτερο ενδεχόμενο αφορά την περίπτωση στην οποία η διαταγή πληρωμής έχει επιδοθεί στον οφειλέτη, αλλά ο ίδιος δεν ασκεί ανακοπή εντός της απαιτούμενης προθεσμίας. Εν προκειμένω, ο δανειστής μπορεί να υποβάλει στο δικαστήριο αίτηση εκτέλεσης της διαταγής πληρωμής.

Το τρίτο ενδεχόμενο αφορά την περίπτωση στην οποία ο οφειλέτης έχει ασκήσει πράγματι ανακοπή και εκκρεμεί η εξέταση της υπόθεσης. Εν προκειμένω, ο δανειστής μπορεί να υποβάλει αίτηση προσωρινής εκτέλεσης της διαταγής πληρωμής στο δικαστήριο. Η αίτηση αυτή μπορεί να γίνει δεκτή μόνον εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στον Κώδικα (για παράδειγμα, όταν η ανακοπή δεν τεκμηριώνεται με έγγραφες αποδείξεις). Το δικαστήριο δύναται επίσης να διατάξει την προσωρινή εκτέλεση μέρους μόνο της διαταγής πληρωμής, ήτοι έως το ποσό το οποίο δεν αμφισβητείται από τον οφειλέτη. Επιπλέον, το δικαστήριο μπορεί επίσης να διατάξει την προσωρινή εκτέλεση της διαταγής πληρωμής εάν ο δανειστής καταθέσει εγγύηση για την κάλυψη του ποσού σε περίπτωση πιθανής επιστροφής των χρημάτων, επιπλέον των εξόδων και της αποζημίωσης.

Το τέταρτο ενδεχόμενο αφορά την περίπτωση απόρριψης της ανακοπής συνεπεία της απόρριψης η διαταγή πληρωμής καθίσταται εκτελεστή, εάν βεβαίως δεν είχε ήδη καταστεί εκτελεστή σε προγενέστερο στάδιο.

Διαταγές πληρωμής που κηρύσσονται εκτελεστές στο πλαίσιο οποιασδήποτε από τις προαναφερόμενες περιπτώσεις επιτρέπουν επίσης στον δανειστή να προβεί σε εγγραφή υποθήκης, βάσει δικαστικής απόφασης, σε βάρος των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη.

1.8.2 Η απόφαση είναι τελεσίδικη ή υπάρχει ακόμα η δυνατότητα προσφυγής του εναγόμενου κατά της διαταγής;

Διαταγή πληρωμής που κατέστη εκτελεστή λόγω μη άσκησης ανακοπής από τον οφειλέτη μπορεί να ανακληθεί σε εξαιρετικές περιπτώσεις που προβλέπονται από τον νόμο (για παράδειγμα, εάν διαπιστωθεί ότι η απόφαση του δικαστηρίου εκδόθηκε βάσει στοιχείων για τα οποία αποδείχθηκε σε μεταγενέστερο στάδιο ότι ήταν ψευδή). Ανακοπή μπορεί επίσης να ασκηθεί από τρίτους, όταν η διαταγή πληρωμής θίγει τα δικαιώματά τους.

Απόφαση σχετικά με την περάτωση της διαδικασίας ανακοπής μπορεί να προσβληθεί με την άσκηση ένδικου μέσου στο πλαίσιο τακτικών διαδικασιών.

Σχετικοί σύνδεσμοι

► [Ιταλικό Σύνταγμα](#) (EN)

https://www.senato.it/sites/default/files/media-documents/COST_INGLESE.pdf

► [Ιταλική νομοθεσία και κώδικες](#)

<https://www.normattiva.it/?language=en>

► [Ιταλικός Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας](#)

<http://www.altalex.com/documents/codici-altalex/2015/01/02/codice-di-procedura-civile>

► Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας (EN)

https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/mzk3/~edisp/nsiga_4276977.pdf

► Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας (FR)

https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/njiz/~edisp/nsiga_4506451.pdf

► Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας (DE)

https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/nda5/~edisp/nsiga_4289867.pdf

► Το Ιταλικό δικαστικό σύστημα

https://www.csm.it/web/csm-international-corner/consiglio-superiore-della-magistratura/sistema-giudiziario-italiano?show=true&title=&show_bcrumb=

► Κώδικας φορολογικής διαδικασίας

<http://def.finanze.it/DocTribFrontend/getAttoNormativoDetail.do?id=%7bECD81E71-D37B-4722-AA36-116B5BCB2232%7d>

► Υπουργείο Δικαιοσύνης

<https://www.giustizia.it/giustizia>

Τελευταία επικαιροποίηση: 21/07/2022

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.